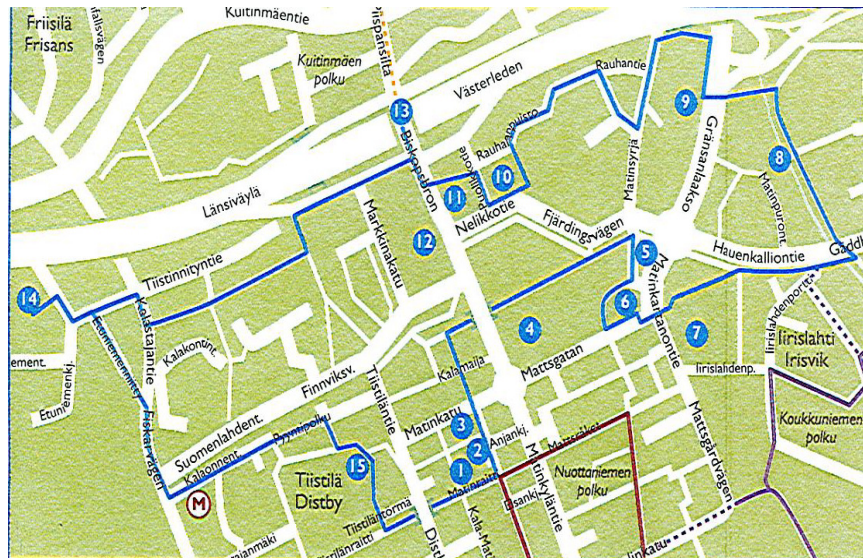

Matinkylä-Seura ry

Matinkylän alueen kaupunkipolut PIISPANSILTA noin 5 km

1 Aluerakentaminen

Matinkylää kaavoitettiin hiljaksen 1940–50- luvulla Rakennushallituksen ja Helsingin seutukaavaliitossa. Rakennusliike Haka tarjoutui vuonna 1966 rakentamaan Matinkylästä hankkimalleen maalle 9000 asukkaan yhdyskunnan. Mitoitusta nostettiin kaksi vuotta myöhemmin jopa 35.000 asukkaaseen vuoteen 2000 mennessä.

Asemakaavan laati Espoon kauppalan asemakaavaosaston arkkitehti Simo Järvinen, jonka ruutukaava-alueen keskeinen piirre oli kortteleita sisältä halkovat kävelykadut ja ulkoa syöttävät ajoväylät. Talojen

arkkitehtuuri perustui Hakan valmistamien betonielementtien mittasuhteisiin.

Matinraitti viereisine rakennuksineen muodostaa ruutukaava-alueen keskeisen maisema-akselin, jonka jatkeella näkyy maamerkinä Matinkylääkin palveleva Haukilahden vesitorni vuodelta 1968.

Monitoimitalo "Monari" valmistui 1984 ja sen suunnitteli Pirkko von Bruggen, Espoon teknisen toimen talonsuunnitteluosastolta. Monitoimitalon toteutukseen vaikuttanut puuhämies oli nuorisotoimenjohtaja Kauko Laitinen. Taloa käyttävät päiväkodit, kuvataide-, teatteri-, nuoriso- ym. ryhmät.

2 Maamerkit

Erkki Helamaan suunnittelemat 16-kerroksiset asuinkerrostalot jotka valmistuivat 1974 ja -75

3 Matinkylän vanha ostoskeskus

Jouko Ylihannun suunnittelema Matinkylän ostoskeskus valmistui vuonna 1977. Ostoskeskuksen alkuperäisestä palvelutarjonnasta on säilynyt mm. lähikauppa ja kioski. Sen sijaan pankkipalvelut ja erikoisliikkeet ovat vuosien saatossa poistuneet ja ravintolapalvelujen tarjonta vahvistunut.

Rakennuksessa toimii myös Hakan vuonna 1969 perustama **Matinkylän huolto**, jonka omistavat alueen 170 kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiötä.

www.matinkylanhuolto.fi

4 Uudelleen kaavoitettu alue

Matinkatu 3 tontille valmistui 1970-luvun alussa ammattioppilaitos joka toimi paikalla yli 30 vuotta. Rakennukset purettiin 2007 – 2008 koulutuksen siirryttyä uusiin tiloihin Espoon keskuksessa ja Leppävaarassa.

Tilalle rakennetaan asuinkerrostaloja sekä varaudutaan terveyskeskuksen ja päiväkodin laajennuksiin. Lisäksi puistoa laajennetaan kaapeana kaistaleena etelään Matinkadulle asti.

Uusi asuinalue sijaitsee keskeisellä paikalla lähelle Matinkylän uutta alueellista keskusta aivan tulevan metroaseman kupeessa.

5 Matinkartano

Mattby gård mainitaan jo 1540-luvun maakirjoissa. Tilan päärakennus paloi 1940-luvun lopussa. Samalle paikalle pystytettyä uutta päärakennusta kutsutaan Matinkartanoksi. Vuonna 1965 tilanomistaja Hilding Fredriksson möi rakennusliike Hakalle 185 hehtaaria maata. Viljelyä jatkettiin kuitenkin vielä 1970-luvulle. Tilan navetta paloi pikkupoikien tulitikkuleikkien seurauksena 1971. Nykyään kartanoa käyttävät Matinkallion ruotsinkielisen ala-asteen ensiluokkalaiset.

6 Terveyskeskus

Timo ja Tuomo Suomalaisen suunnittelema terveyskeskus valmistui 1992 vastakohtaksi kadunvarren harmaalle kerrostalorivistölle.

Terveyskeskuksen yhteyteen suunniteltua sosiaalikeskusta ei ole toistaiseksi toteutettu.

7 Urheilupuisto

Matinkylän urheilupuistossa on kolme jäähallia, nurmikenttä, lämmitettävä hiekkatekonurmi, yleisurheilukenttä, luistelualue, kolme tenniskenttää ja koripallokenttä. Urheilupuistossa on myös sulkapallohalli ja muita palveluita.

Matinkylässä itsekin asunut **Leena Lehtolainen** on sijoittanut dekoreidensa tapahtumia näihin maisemiin.

8 Gräsanojan puisto

Gräsanoja saa alkunsa Turvesuolta (Mankkaanpuro) ja Kuurinniityn Lillträskistä (Lukupuro), laskee Haukilahteen. Oja on tärkeä sekä maisemallisesti että kasvillisuuden ja eläimistön kannalta. Gräsanojan varrelle rakentuu koulujen ja viheralueiden Gräsanpuisto. Se on idästä ja pohjoisesta saapuville vihreä portti uudistuvaan Matinkylään.

Gräsan kartano oli yksi Espoon tärkeimmistä. Se oli ainoa ns. vanha räälssi Espoossa. Gräsan nimi tunnettiin myöhäiskeskiajalla laajalti ja kaikkia seudun rannikkokyläen asukkaita pidettiin gräsalaisina. Kartanon maiden palstoitus alkoi 1920-luvulla ja huipentui 1940–50-luvuilla pika-asutus- ja maanhankintalain voimalla. Espoon kaupunki osti päätilan 1967. Päärakennus purettiin 1981 Olarin kirkon tieltä.

9 Matinsyrjän koulukeskus

Ruotsinkielisen koulukeskuksen kokonaisuuteen kuuluvat Matinkallion päiväkoti ja ala-aste sekä Matinsyrjän yläaste ja lukio, joka on Espoon ainoa ruotsinkielinen. Se perustettiin 1957 Lauttasaaren ruotsinkielisenä yhteiskouluna ja siirrettiin 1975 Matinsyrjään.

Koulukeskuksen vanhin osa valmistui 1959 ja se peruskorjattiin 2003. Laajennusosa valmistui 1999. Koulukeskuksessa on yhteensä yli 1000 oppilasta.

10 Esztergominpuisto

Esztergominpuisto on nimetty Unkarissa Budapestin pohjoispuolella Tonavan mutkassa sijaitsevan Espoon ystävyyskaupungin mukaan vuonna 2004. Espoolla on Euroopassa kahdeksan ystävyyskaupunkia, joista kuudelle on nimetty puisto.

11 Piispanaukio

Piispanaukio on Matinkylän tiiviin kaupunkimaista uutta keskusta-alueita. Nimi viittaa piispa Olaus Magniin, joka oli kenties 1400-

luvun tunnetuin suomalainen: Hän oli mahtavan Maunu Tavastin poika ja lähti 1425 opiskelemaan Pariisiin Sorbonnen yliopistoon, jonka rehtorina hän myöhemmin toimi. Hän edusti englantilaista osakuntaa Englannin ja Ranskan hieroessa sovintoa Jeanne d'Arcin polttamisen jälkeen 1430.

Olaus Magni toimi 1433 alkaen kirkkoherrana Kirkkonummen seurakunnassa, johon Espookin kappelina kuului. Hänet vihittiin Turun piispaksi Roomassa 1450.

12 Iso Omena

Arkkitehtitoimisto Mauri Tommilan suunnittelema yli 100 liikkeen nelikerroksinen kauppakeskus Iso Omena valmistui 2001.

Kauppakeskuksessa sijaitsevat myös **nuorisotoimen informaatiopiste yESBOx** ja **kirjasto Omena** sekä yhteispalvelupiste joka tarjoaa monipuolisia julkishallinnon neuvonta- ja asiointipalveluja.

Isossa Omenassa toimiin Olarin seurakunnan palveluksessa Suomen ensimmäinen **kauppakeskuspappi** sekä **Hiljaisuuden kappeli**, joka on tarkoitettu henkilökohtaiseen hiljentymiseen.

13 Piispansilta

Ylittää Länsiväylän ja yhdistää Olarin ja Matinkylän kaupunginosat. Matinkylän suunnasta katsoen vasemmalla näkyy Piispanportin yrityskeskittymää ja oikealla Piispankallion uusi asuinalue.

Länsiväylä on Etelä-Espoon pääväylä ja yksi Suomen vilkkaimmista teistä. Sitä käyttää arkisin yhteensä yli 67.000 ajoneuvoa päivässä joista Piispan sillan kohdalla yli 51.000.

Ensimmäinen Länsiväylä eli **Jorvaksentie** avattiin 1939. Kaupungin kasvaessa se rakennettiin moottoritieksi 1965. Länsiväylän kolmas vaihe valmistui 1995. Piispan sillan kohdalla on Länsiväylälle toteutettu toistaiseksi vain länsisuuntaiset liityntäajokaistat. Idän eli Helsingin suuntaiset kaistat ovat edelleen toteuttamatta.

Piispanportin korkean toimitalon alkuperäinen käyttäjä Finstroy oli isojen rakennusliikkeiden Neuvostoliiton-kaupan bulvaani, joten rakennuksen yläkerrassa on luksussaunatilat. NL:n luhistumisen jälkeen Espoon sähkö osti talon noin 1991. Espoon sähköön tultua yhdistettyä ensin EO:niin ja myöhemmin Fortumiin on tilat tulleet muuhun käyttöön.

Piispankallio oli vielä 1970-luvulla romanttinen pientaloidylli, joka oli perua 1900-luvun alun helsinkiläisten huvilayhdyskunnasta. Myöhemmin sinne on tullut runsaasti uusia kerrostaloja sekä Länsiväylän varteen muuriksi toimistorakentamista.

14 Frisansin kartanonmäki

Frisansin kartanonmäki, eli Tiistinmäki on Maisemallisesti ja historiallisesti arvokas paikka. Mäki on ollut merenpinnan yläpuolella jo ensimmäisen vuosituhannen lopulla, kun Suomenoja ulottui kapeana lahtena kaksi kilometriä sisämaahan. Jyllannin frisit asettuivat mahdollisesti näille paikkeille 1400-luvulla. Nimen Frisans ensimmäinen tunnettu esiintymä on manttaaliluettelossa vuonna 1540, jolloin kylässä oli kaksi taloa. Frisans sai maaratsutilan aseman vuonna 1644. Omistaja Olof Eriksson laajensi Frisan maita liittämällä siihen Kaitasin talon. Ratsutilan osti Uudenmaan jalkaväkirykmentin komentaja, majuri Filip Sass.

Hänen aikanaan Frisansista tuli vakinainen ratsu tila (1682). Vuotta myöhemmin talo siirtyi lääninkamreeri Hans Godhelle ja siihen liitettiin naapuri talo Dystby. Viimeinen päärakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, purettiin 1970-luvulla. Rinteellä vielä vuonna 1974 sijainnut tuulimylly muutettiin näkötorniksi. Paikalla on näkyvissä talon kivijalka ja kiviaitoja, vanhat sireenipensaat ja vanhan tien molemmin puolin kasvavat kaksi suurta lehmusta.

Alkamassa olevassa kaavamuutoshankkeessa Tiistinmäkeen suunnitellaan asuinalueita. Välittömästi moottoritien varteen sijoittuisi toimistoja.

15 Rajakallio

Rajakallio eli Tiistinkallio. on vanha kylänrajan paikka yhdessä Matinkylän korkeimmista kohdista. Jääkauden jälkeen kallio oli saari Itämeren edeltäneessä Litorinameressä. Sen luoteiskolkassa on piirunpelto eli muinaisrantaan kasaantuneita, veden ja jään hiomia kiviä. 1970-luvun alussa Matinkylä-seura ehdotti uimahallin rakentamista kallioon, mutta asia ei edennyt.

Matinkylä-Seura ry

Matinkylä-Seura ry on perustettu 1970.

Seura toimii koko Matinkylän asukkaiden etujen valvojana ja ottaa kantaa mm. Matinkylää koskevaan kaavoitus- ja kehityssuunnitelmaan. Seuran pitkän aikavälin tavoitteina on mm. uimahalliin saaminen Matinkylään sekä alueen liikenneyhteyksien kehittyminen.

Seuran vuosittaiseen toimintaan kuuluu myös opastettujen kierrosten järjestäminen Matinkylän alueen kaupunkipoluille sekä Matinkylän kylätanssien järjestäminen ja syksyiset silakamarkkinat Matinkylän asukaspuistossa.

Seura edesauttaa toiminnallaan Matinkylän ranta-alueiden virkistyskäyttöä ja järjestää vuosittain Matinkylän uimarannan kevätsiivoustalkoot

Seuran puheenjohtajana vuonna 2008 toimii Jukka Kivimäki

Lisätietoja Matinkyläseurasta:

<http://www.tietotori.fi/matinkyla-seura/>

